

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับ
การบริหารบุคลากรของกรมสามัญศึกษา

นายมงคล มีสมภพ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2529

ISBN 974 - 566 - 731 - 5

011498

I1486611x

OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND DIVISION HEADS
CONCERNING PERSONNEL ADMINISTRATION OF THE DEPARTMENT
OF GENERAL EDUCATION.

Mr. Mongkol Meesomphop

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1986

สอบถาม ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารบุคลากรของกรมสามัญศึกษา 4 ด้านคือ การสรรหามูลากร การใช้และการชำระรักษามูลากร การพัฒนามูลากร และ การให้มูลากรพนจากงาน จำนวน 61 ข้อ และ ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอนะ อุปสรรคและปัญหาในการบริหารงานมูลากรของกรมสามัญศึกษา 4 ด้าน ใคส่งแบบสอบถามไปจำนวน 423 ฉบับ และได้รับกลับคืนฉบับที่สมบูรณ์ใช้ได้จำนวน 388 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.72

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหน่วยงาน เกี่ยวกับการบริหารบุคลากรของกรมสามัญศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ การสรรหามูลากร การใช้และการชำระรักษามูลากร การพัฒนามูลากร และการให้มูลากรพนจากงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน

ปัญหาและอุปสรรค

1. ด้านการสรรหามูลากร ผู้บริหารมีความเห็นว่า การสอบบรรจุข้าราชการครูที่ให้เขตการศึกษาดำเนินการจัดสอบนั้น ทำให้เกิดปัญหาและลาชา และเห็นว่ามูลากรในปัจจุบันนี้ไม่ค่อยมีคุณภาพ และมีความประพฤติไม่เหมาะสมกับความเป็นครู ส่วนหัวหน้าหน่วยงาน เห็นว่ากระบวนการสรรหามูลากรใช้เวลายาวเกินไป ไม่ทันกับความถ่วงการของโรงเรียน

2. ด้านการใช้และการชำระรักษามูลากร ผู้บริหารมีความเห็นว่า การพิจารณาความดีความชอบหลักเกณฑ์ ส่วนหัวหน้าหน่วยงานมีความเห็นว่า

การพิจารณาความดีความชอบยังไม่ยุติรวมพอ

3. คำนการพัฒนาศึกษากร ผู้บริหารมีความเห็นว่า กรมสามัญศึกษา
ขาดงบประมาณเพื่อการอบรม และเห็นว่าระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้
ยังล้าสมัย ส่วนหัวหน้าหน่วยงานเห็นว่าการพัฒนาศึกษากรยังทำได้ไม่เพียงพอ

4. คำนการให้พ้นจากงาน ผู้บริหารมีความเห็นว่า การพิจารณาการย้าย
ไม่เป็นไปตามที่โรงเรียนต้องการ และยังเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยล่าช้ามาก
ส่วนหัวหน้าหน่วยงานเห็นว่า การย้ายข้าราชการครูบางคนโดยย้ายไปโรงเรียนที่ไม่
พึงประสงค์ทำให้ขวัญเสีย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions of School Administrators and Division
Heads Concerning Personnel Administration of
The Department of General Education

Name Mr.Mongkol Meesomphop

Thesis Advisor Assistant Professor Noppongs Bunyajitradulya

Department Education Administration

Academic Year 1985

ABSTRACT

Purpose of the study:

- 1.To study the opinions of the school administrators and division heads regarding personnel recruitment,maintenance, development,and withdrawal
- 2.To study the problems of personnel recruitment, maintenance,development,and withdrawal.

Research Methology:

The sample used in this research consisted of 322 secondary secondary school administrators and 101 division heads under the Department of General Education.

2. Personnel maintenance; In the area of performance appraisal, the school administrators think that there are no clear standards of criteria for promotion. Division heads think that the promotion system is not suitable and justice enough.

3. Personnel development; The school administrators think that the department of General Education lack of budget for in - service training and the regulations concerning in - service training are out of date. Division heads think that the development of personnel has been arranged not much.

4. Personnel withdrawal : The school administrators think that the transfer of teachers is not suitable and takes too much time, they also think that the process of teacher discipline takes too much time.

The division heads think that many teachers are transferred to undesirable schools, therefore, they have low morale.

2. Personnel maintenance; In the area of performance appraisal, the school administrators think that there are no clear standards of criteria for promotion. Division heads think that the promotion system is not suitable and justice enough.

3. Personnel development; The school administrators think that the department of General Education lack of budget for in - service training and the regulations concerning in - service training are out of date. Division heads think that the development of personnel has been arranged not much.

4. Personnel withdrawal : The school administrators think that the transfer of teachers is not suitable and takes too much time, they also think that the process of teacher discipline takes too much time.

The division heads think that many teachers are transferred to undesirable schools, therefore, they have low morale.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราภุศล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จ และขอขอบคุณ อาจารย์สมหมาย วัฒนะกีรี ทร.กีรีติ ศรีวิเชียร อาจารย์รัชชชัย เปรมปรีติ อาจารย์ไชยณรงค์ ศรีชาว อาจารย์ไกรสิทธิ์ กลิ่นสุวรรณ และเจ้าหน้าที่งานวิเคราะห์รายงาน ฝ่ายมาตรฐาน โรงเรียน กองการมัธยมศึกษา ทุกคนที่ช่วยในการสร้างเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อมูล จนสำเร็จ

นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญที่ทรงจรรยาบรรณสอบถามให้ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หัวหน้าหน่วยงานกรมสามัญศึกษา ในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนผู้ประสานงานกรมสามัญศึกษา ประจำจังหวัดต่าง ๆ ที่ช่วยรวบรวม และเก็บข้อมูลให้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร มงคล มีสมภพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (.....	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ท
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ความหมายของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	10
2 เอกสาร วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของการบริหารงานบุคคล	11
ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล	13
ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล	14
การสรรหาบุคลากร	16
การชํารงรักษาบุคลากร	21
การพัฒนาบุคลากร	23
การให้พ้นจากงาน	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สรุปผลการวิจัย	90
การอภิปรายและข้อเสนอแนะ	98
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	111
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	118
ประวัติผู้เขียน	129

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนข้อของแบบสอบถามค่าต่าง ๆ 4 ค่า	40
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนมา จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	43
3	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ..	47
4	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	48
5	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ..	49
6	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา..	50
7	ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับ การสรรหามุคฉากร	52
8	ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับ การใช้และธำรงรักษามุคฉากร	57
9	ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับ การพัฒนาบุคฉากร	62
10	ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับ การให้บุคฉากรพ้นจากงาน	68
11	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคฉากรของกรมสามัญศึกษา ในด้านการสรรหามุคฉากร	72
12	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคฉากรของกรมสามัญศึกษา ในด้านการสรรหามุคฉากร	74

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารบุคลากรของกรมสามัญศึกษา ในด้านการใช้และการชำระรักษาบุคลากร	76
14	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคลากรของกรมสามัญศึกษา ในด้านการใช้และการชำระรักษาบุคลากร	78
15	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคลากรของกรมสามัญศึกษา ในด้านการพัฒนาบุคลากร	80
16	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคลากรของกรมสามัญศึกษา ในด้านการพัฒนาบุคลากร	82
17	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคลากรของกรมสามัญศึกษา ในด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	84
18	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคลากรของกรมสามัญศึกษา ในด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	85